

Ons plan voor sociaaleconomische vooruitgang

Bijdrage van SP-fractievoorzitter Jimmy Dijk bij het Voorjaarsdebat op 7 juli 2021

Inleiding

Het is bijna zover. Na drie jaar is dit college zo goed als klaar. Nog één begroting die over een jaar gaat waarin er nieuwe verkiezingen zijn. De SP kijkt reikhalzend uit naar deze verkiezingen omdat dit een nieuwe kans geeft voor een nieuwe koers voor Groningen. Daarover zal de bijdrage van de SP gaan. En natuurlijk zullen wij, zoals u van ons gewend bent, ook met alternatieven voor het hier en nu en de komende jaren komen.

Voorzitter ik wil eerst kort terugkijken op de afgelopen drie jaar. Het invoeren van basisbanen, het investeren van de gemeentelijke schoonmaak, het beperken van de vermarkting van de thuiszorg, het oprichten van een gemeentelijk energiebedrijf en de actievere inmenging van de gemeente op de woningmarkt. Dit waren zeker verbeteringen. Maar over het algemeen bleef het een beetje zoals het was. Het had echt zoveel beter gekund.

Terugblik

Want voorzitter,

De aanpak van de woningnood is onvoldoende geweest. Met hangen en wurgen stelt men dat de norm van 30 procent sociale huurwoningen wordt behaald. Voornamelijk door alle studentenflats mee te tellen. Deze flats betekenen vooral nog meer huisjesmelkerij, nu door beleggingsmaatschappijen zoals Zior en vastgoedbazen als Woldring BV. De norm van 30 procent sociale huur wordt dus niet in de nieuwe wijken als Meerstad, Suikerzijde en de Eemskanaalzone gerealiseerd. We zien hierdoor segregatie tussen wijken ontstaan. Waardoor ook de segregatie in het onderwijs verder toeneemt.

De aanpak van sociaaleconomische gezondheidsverschillen is onvoldoende geweest. Bewoners van de noordelijke stadswijken gaan gemiddeld 6 jaar eerder dood en leven 15 jaar in minder goede gezondheid. Er zijn geen signalen dat deze situatie veranderd.

De aanpak en bestrijding van armoede is onvoldoende geweest. In Groningen leven nog steeds 1 op de 7 huishoudens in armoede. Daar is weinig tot niets fundamenteels aan gedaan of aan veranderd. Ook daar zijn er geen signalen dat deze situatie veranderd.

Deze pijnlijke feiten leggen de sociaaleconomische klasseverschillen in Groningen bloot. Klasseverschillen die tijdens de coronacrisis werden uitvergroot. Ten eerste hebben mensen met een laag inkomen een 60% grotere kans om te overlijden aan de gevolgen van het coronavirus. Mensen met lage inkomens hebben vaak onzekere contracten en daardoor een onzeker inkomen. Ze doen vaak werk dat niet thuis kan, waarbij ze in nauw contact zijn met anderen en waar doorbetaling bij ziekte niet aan de orde is. Ze hebben simpelweg meer kans om corona op te lopen op hun werk. Ten tweede hebben mensen met een lager inkomen vaker andere aandoeningen, zoals overgewicht, luchtwegproblemen, diabetes of een andere chronische ziekte waardoor ze vaker tot de risicogroep behoren. Ten slotte is hun omgeving vaker ziekmakend, met slechtere woningen, dicht op elkaar. In Groningen is dit niet anders.

Programma voor sociaaleconomische vooruitgang

Dat maakt de urgentie voor een politiek die sociaaleconomische vooruitgang wil bereiken groter dan ooit. Naar onze mening kan dat niet zonder de SP. Daarom zal het vervolg van onze bijdrage een uitgestoken hand zijn naar die partijen die willen meewerken aan een programma voor sociaaleconomische vooruitgang in Groningen.

Wonen

Met de SP kunt u ervoor zorgen dat bij nieuwbouw plannen minimaal 40 procent uit sociale huurwoningen bestaat. Dat is nodig omdat er nu door beleggers flats worden gebouwd waar jongeren 900 euro per kamer moeten betalen. Door meer sociale huurwoningen te bouwen bieden we betaalbare woonruimte voor onze gezinnen, onze cruciale werkers, werkende jongeren en MBO-studenten die nu vaak langer thuis moeten wonen.

De SP wil binnen 5 jaar alle huisjesmelkers beteugelen of de stad uit werken. Want onze stadswijken bezwijken onder de druk van studentenpanden. Dit speelt al ruim 15 jaar. Het is tijd voor een snoeiharde aanpak van overlast en huisjesmelkerij. De verenigingspanden zijn bekend en de namen van de huisjesmelkers ook. Richt daarom nu een verhuurdersinspectie op. Inspecteer panden, bouw dossiers op, en beboet, bestraf en neem het beheer over waar mogelijk. Want ook dit is een sociaaleconomisch klasseprobleem. Huisjesmelkers vullen hun zakken, jongeren en studenten betalen de hoofdprijs en werkende mensen ervaren al jaren de overlast. Doe daarom met de SP mee en werk mee aan meer balans in onze buurten en betaalbare woningen en gemengde wijken voor iedereen.

Onderwijs

Met de SP kunt u ervoor zorgen dat we binnen 5 jaar de onderwijsachterstanden wegwerken en de laaggeletterdheid in Groningen halveren. Dat is nodig omdat veel te veel kinderen kunnen niet goed meekomen in de klas. Veel te veel volwassenen, 1 op de 10, kunnen niet goed lezen en schrijven. Daar moet een aanvalsplan voor komen. We richten samen met de WIJ-teams en onze onderwijsinstellingen nieuwe taalcentra op in onze wijken en dorpen. Met huiswerkbegeleiding, volwassenonderwijs en taalcursussen. Een plek voor ontplooiing en verheffing.

Doe daarom met de SP mee en werk mee aan nieuwe taalcentra in onze wijken en dorpen zodat iedereen in onze Groningse samenleving zich kan ontwikkelen, mee kan komen en mee kan doen.

Zorg

Met de SP kunt u er voor zorgen dat we binnen 5 jaar de meerkostenregeling verhogen naar 1000 euro per jaar. Dat is nodig omdat de sociaaleconomische gezondheidsverschillen mensen met een bescheiden inkomen en een chronische ziekte op kosten jaagt. Mensen met een chronische ziekte wilt en kunt u toch niet langer de schuld van hun ziekte geven. 1000 euro is het bedrag dat het NIBUD ons voorrekent om chronisch zieken volledig te compenseren. Dat is het bedrag dat een menselijk en sociaal gemeentebestuur zou moeten verstrekken. Doe daarom met de SP mee en werk aan een samenleving waarbij sociaaleconomische klasseverschillen niet tot onacceptabel grote gezondheidsverschillen leiden.

Inkomen

Met de SP kunt u er voor zorgen dat we de voedselbank binnen 5 jaar overbodig maken. Dat is nodig omdat in Groningen nog steeds 1 op de 7 huishoudens in armoede leven. De afgelopen drie jaren waren stilstand als het om het bestrijden van achterstelling en armoede ging. We moeten deze achterstelling opheffen. Er moet, zeker na deze coronacrisis, flink geïnvesteerd worden in de inkomensondersteuning van mensen met een bescheiden inkomen. Doe daarom met de SP mee en werk aan meer kansengelijkheid én aan een samenleving met gelijkwaardigere uitkomsten.

Werk

Met de SP kunt u er voor zorgen dat we binnen 5 jaar 250 gesubsidieerde banen creëren in onze dorpen en wijken, in het groen, de wijkvernieuwing, bij sportverenigingen, in het onderwijs, bij culturele instellingen en bij het opknappen van scholen en speeltuinen. Want werk is en blijft de beste vorm van emancipatie en verheffing. Het zorgt voor inkomen, waardering en bestaanszekerheid.

Daarom wil de SP ook nog eens 250 nieuwe banen in de productie. Dat is nodig omdat de prioriteit hier de afgelopen jaren niet op heeft gelegen. Terwijl meer dan 60 procent van de Groningse bevolking een beroepsopleiding heeft gedaan. Laten we onze onderwijsinstellingen onderzoek doen naar kansrijke sectoren voor eigen productie in Groningen. Laten we hier als de gemeente onze sociale werkplaats ook bij betrekken. Een echt Gronings, sociaal én economische programma dus. Doe daarom met de SP mee en werk aan in totaal 500 nieuwe banen van en voor onze economie en samenleving.

Tot slot

Onze bijdrage is een uitgestoken hand naar die partijen die willen meedenken en meewerken aan een programma voor sociaaleconomische vooruitgang in Groningen.

De SP zal, zoals u van ons gewend bent, onze inwoners blijven organiseren om deze plannen waar te maken. Wij bieden nu andere partijen de mogelijkheid om daar inhoudelijk bij aan te sluiten. De komende weken zullen wij alle partijen met dit programma benaderen en hen om een inhoudelijke reactie vragen en hen vragen om mee te doen.

De SP zet deze stap bewust nu, want nu worden de verkiezingsprogramma's geschreven.

De SP doet hier deze voorzet en hoopt dat partijen onze uitgestoken hand aannemen.

Want volgens de SP is de urgentie voor een menselijk en sociaal alternatief juist nu groter dan ooit.